

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน รายวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ

พิชญา เพิ่มไทย*
อนุรัักษ์ อาทิตย์กวิน**

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประกอบด้วย สร้างและพัฒนาสื่อการสอนวิดิทัศน์ประกอบการสอนรายวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาด และศึกษาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในขณะเรียนและทำงานกลุ่ม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพาง ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการระหว่างประเทศ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 15 คน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวิจัยจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ชนิดเลือกคำตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ลักษณะข้อสอบเป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในขณะเรียนและการทำงานกลุ่ม จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบประเมินตนเองของนักศึกษา ประเภตมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำแนกระดับพฤติกรรม 5 ระดับ วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อนสอนและหลัง และวิเคราะห์คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม โดยการหาค่าตัวกลางเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย : $\bar{X}$) ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ย($\bar{X}$)ก่อนการสอน 14.67 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการสอน 28.67 คะแนน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและ 2) ผลจากการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มของผู้เรียนในขณะเรียน และขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}$ =3.18)

คำสำคัญ : การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

*อาจารย์, ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพาง.

**อาจารย์, ดร.ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพาง.

Student-Centered Teaching by Using Video Instructional Media for the Course: Community Product Management for International Markets

Pitchaya Permthai*

Anurak Artitkwin**

Abstract

The purposes of this classroom action research were 1) to create and develop video instructional media for the course: Community Product Management for International Markets, 2) to develop learning achievement in the course: Community Product Management for International Markets, and 3) to study students' learning behaviors during classes and teamwork. The population was 15 fourth-year students majoring International Management at Lampang Rajabhat University in semester 1/2013. The research instruments were 50- item pretest and posttest with 5 choices. The two tests were equivalent. The questionnaires of students' learning behaviors observation during classes and teamwork consisted of 10 items of students' self evaluation (Rating scale) with 5 levels. The data of students' learning achievement scores from the pretest and the posttest were analyzed by t-test. The results of students' learning behaviors evaluation during classes and teamwork were analyzed by employing statistic Mean ($\bar{X}$) and standard deviation (SD). The research results were as follow: 1) The posttest scores of students' learning achievement were higher than the pretest scores at the statistical significance level of.01. 2). The results of students' learning behaviors evaluation during classes and teamwork were in the middle level ($\bar{X}$ = 3.18).

Keywords : Student-Centered

---

*Lecturer, Faculty of Management Science(International Business Management), Lampang Rajabhat University.

**Lecturer, Ph.d. Faculty of Management Science(Business Management), Lampang Rajabhat University.

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน ผู้สอนยังนิยมใช้วิธีการสอนแบบบรรยายหน้าห้องเรียนเป็นหลัก เพราะไม่ต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอน มุ่งสอนให้จบตามเอกสารหรือหนังสือเรียน ไม่มีอุปกรณ์ประกอบการสอน ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่น่าสนใจ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจการเรียน

ผลการประชุมวิชาการระดับชาติ ระหว่างวันที่ 26 – 27 สิงหาคม 2555 จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันวิเคราะห์จากคะแนนสอบประเมินผลนักเรียนนานาชาติ ที่เรียกว่า PISSA (Program for International Student Assessment) ของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาอายุ 15 ปี ได้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน อยู่ในอันดับเกือบสุดท้าย เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ ได้คะแนนอยู่ในอันดับที่ 51 จาก 57 ประเทศทั่วโลก ที่เข้าสอบ จากที่เคยอยู่ในอันดับที่ 46 เมื่อปี 2550 (กรุงเทพฯ. 2555)

จากผลการสอบแสดงให้เห็นว่า นักเรียนไทยขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ เพราะข้อสอบ PISSA จะเน้นเรื่องการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ผู้สอนไม่มีการพัฒนาการสอน ไม่น่าสนใจที่จะส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน สนใจแต่ผลลัพธ์ของการสอนว่า ผู้เรียนตอบคำถามถูกต้องหรือไม่ มุ่งให้ผู้เรียนจำความรู้ที่สอนให้ได้เท่านั้น จำอย่างเดียวไม่ต้องคิดอะไร เป็นการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนบรรยายอย่างเดียวจนจบเนื้อหา ผู้สอนจึงเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ไม่ใช่ผู้บริหารจัดการความรู้ ไม่ใช่ผู้ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนในปัจจุบันต้องสอนให้น้อยลง แต่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น

จากการทดสอบก่อนเรียน (pretest) โดยใช้เนื้อหาความรู้ในรายวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย (objective test) แบบเลือกคำตอบ (multiple choices) 5 ตัวเลือก ผลจากการทดสอบพบว่า นักศึกษาสอบได้คะแนนเฉลี่ย 14.66 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 29.32 จากคะแนนการทดสอบดังกล่าว ผู้สอนจึงต้องวางแผนว่าจะใช้กระบวนการสอนแบบใด ที่จะยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้น จึงได้คิดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ วิถีทัศน์ประกอบการสอน

การดำเนินการสอนตามโครงการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ สื่อการสอนวิถีทัศน์ประกอบการสอนรายวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดปัญหาในรูปแบบของใบงานและให้ผู้เรียนร่วมกันคิดแก้ปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จะทำให้บรรยากาศการเรียนน่าสนใจ ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ส่งผลให้ผลการเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาสื่อการสอนวิถีทัศน์ ประกอบการสอนวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในขณะที่เรียนและการทำงานกลุ่ม

สมมุติฐานการวิจัย

คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการสอนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการสอน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้สื่อการสอนวีดิทัศน์ ประกอบการสอนรายวิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1 หลักการของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่เดิมแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเป็นการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (teacher centered) โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นเพียงการบรรยายหน้าชั้นเรียนเท่านั้น ต่อมานักการศึกษาเชื่อว่าแนวคิดดังกล่าวไม่ได้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เพราะไม่ใช่วิธีการที่ตอบสนองต่อความต้องการหรือลักษณะของผู้เรียน การศึกษาคควรให้ความสำคัญกับ “การเรียนรู้” มากกว่า “การสอน” แนวคิดของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner centered, student center หรือ child centered) จึงเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่เปลี่ยนมาเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีหลักการว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงานมีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา

1.2 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) active learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2) construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งทำให้ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (learning man) ที่พึงประสงค์

3) resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและเครื่องมือทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัวองค์กรต่าง ๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยีตามหลักการที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์”

4) thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับหรือปฏิเสธข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็นออกได้อย่างชัดเจน และมีเหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

5) happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นความสุขที่เกิดจาก

- ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนชอบหรือสนใจ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการใฝ่รู้ ทำท้าย ออกกำลังกาย แสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

- การมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุข และสนุกกับการเรียน

6) participation เป็นกิจกรรมที่เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน กำหนดงาน วางเป้าหมาย ร่วมกันและมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

7) individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นเอกัตบุคคลผู้สอนต้องยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบกับผู้อื่นระหว่างกันโดยมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8) good habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

9) selfevaluation เป็นกิจกรรมที่เน้นการประเมินตนเอง เดิมผู้สอนเป็นผู้ประเมินฝ่ายเดียว แต่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อย และพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริง และอาจใช้แฟ้มสะสมผลงานช่วย (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2552)

2. สื่อการสอนวีดิทัศน์

2.1 ความหมายของสื่อวีดิทัศน์

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555 ได้บัญญัติศัพท์ “วีดิทัศน์” ไว้ว่า คำว่า วิดี มาจากคำภาษาบาลีว่า “วิดีโอ” ซึ่งหมายถึง แสง และออกเสียงคล้ายศัพท์เดิมคือ วิดิทัศน์ ในภาษาอังกฤษ แต่หลายแห่งใช้คำเรียกที่แตกต่างกันไป บางแห่งจึงใช้คำว่า แถบวีดิทัศน์บ้าง บางแห่งจึงใช้คำว่า ภาพทัศน์บ้าง บางแห่งจึงใช้คำว่า แถบบันทึกภาพบ้าง เทปโทรทัศน์บ้าง หรือเรียกทับศัพท์ว่า วิดิทัศน์เทปบ้าง ดังนั้น คำว่า วิดิทัศน์ หรือภาพทัศน์ ก็คือ วิดิทัศน์ (video) และคำว่า แถบวีดิทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปโทรทัศน์ หรือเทปภาพทัศน์ หรือเทปวีดิทัศน์ ก็คือ วิดิทัศน์เทป (video tape) มีความหมายอย่างเดียวกันนั่นเอง

2.2 คุณค่า และคุณประโยชน์ของวีดิทัศน์ด้านการเรียนการสอน

ในบรรดาสื่อการสอนที่ได้นำไปใช้ เป็นเครื่องช่วยการเรียนการสอนนั้น สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อหนึ่งที่เข้ามามีบทบาท และอิทธิพลต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะคุณสมบัติของวีดิทัศน์เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหลายประการ คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อวีดิทัศน์ด้านการเรียนการสอน มีดังนี้

1) สามารถนำสิ่งที่อยู่ภายนอกห้องเรียนเข้ามาสู่ผู้เรียนในห้องได้

2) สามารถใช้เทคนิคในการถ่ายทำเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เล็กมาก ๆ ได้อย่างชัดเจนด้วยตาเปล่า ทั้งนี้ก็ด้วยวิธีการถ่ายทำ คือ การจับภาพระยะใกล้ (close up) , (extreme close up) หรือให้ได้เห็นภาพแบบกว้างไกล (angle long shot and wide)

3) สามารถใช้เทคนิคการถ่ายทำให้ผู้เรียนเห็น และเกิดความเข้าใจในกระบวนการบางอย่างซึ่งมนุษย์เราไม่สามารถเห็นได้ตามปกติ เช่น เทคนิคการถ่ายทำภาพอนิเมชัน (animation) ช่วยทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตเคลื่อนไหวได้เหมือนกับสิ่งมีชีวิต

4) สามารถใช้เทคนิคการซ้อนภาพ (superimposition) จากแหล่งสัญญาณภาพ 2 แหล่งให้ปรากฏอยู่ในจอได้ในเวลาเดียวกัน

5) สามารถเสนอภาพและเสียงจากสื่ออื่น ๆ ที่ใช้กันในสถานการณ์การเรียนการสอนได้เกือบทุกชนิด ซึ่งทำให้รายการสอนนั้นน่าสนใจ และชวนให้น่าติดตามมากขึ้น

6) สามารถตัดต่อแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้การเรียนการสอนเกิดประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้สอน โดยไม่สิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่ายมากขึ้น

7) สามารถเผยแพร่ความรู้ออกไปได้อย่างกว้างขวาง เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกภาพมีขนาดเล็ก จึงสามารถนำไปถ่ายทำรายการได้สะดวก สามารถบันทึกเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ในทันที และเก็บไว้สอนต่อไปได้ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ และเมื่อสอนไปแล้วจะนำมาสอนอีกครั้งก็ได้

8) วัตถุประสงค์เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ เพราะสามารถดูซ้ำได้หลายครั้งจนกว่าจะเข้าใจหรือจดจำได้

9) วัตถุประสงค์สามารถช่วยครูผู้สอนได้ด้วยการบันทึกภาพการสอนของครู แล้วนำมาเปิดชมเพื่อดูความบกพร่อง และข้อผิดพลาดนั้น ๆ เพื่อพัฒนาการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้ตลอดเวลา (ภัทรวดี สว่างภพ. 2554)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้ศึกษาวิจัยการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ดำเนินการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (4 MAT) โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนในสังกัด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความเห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้มากทุกเรื่อง กล่าวคือ แสดงออกอย่างอิสระชัดเจน มีเหตุผล ได้คิดอย่างหลากหลาย สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ มีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สรุปความรู้ด้วยตนเองได้ และจากการสังเกต พบว่า นักเรียนทำกิจกรรมอย่างมีความสุขมากที่สุด

2. คุณลักษณะของนักเรียนด้านการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านคนดี นักเรียนพัฒนาขึ้นชัดเจน ทุกเรื่อง ยกเว้น

ความรับผิดชอบ การสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง ขยัน และความเป็นผู้นำ ที่การพัฒนาไม่ชัดเจน ด้านคนเก่ง นักเรียนพัฒนาขึ้นชัดเจน 1 ใน 8 (2 เรื่อง) คือ การเข้าใจผู้อื่น และความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกนั้นพัฒนาขึ้นแต่ไม่ชัดเจน ด้านเป็นคนมีความสุข นักเรียนพัฒนาขึ้นชัดเจนทุกด้าน

3. ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การวาดภาพประกอบนิทาน สิ่งประดิษฐ์ในจินตนาการ หนังสือเล่มเล็ก การทำจิ๊กซอร์ การทำแผนที่ความคิด ส่วนผลการเรียน นักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ส่วนใหญ่มีผลการเรียน 7 รายวิชาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดีมาก

4. ความพึงพอใจ ผู้บริหาร พอใจมากทั้ง 3 เรื่อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน ครูผู้สอน พอใจมากเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม ความร่วมมือของเพื่อนครู การวางแผนการสอน ผลงานของนักเรียน และ

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนพอใจมากที่สุดที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้ปกครองพอใจมากกับพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความร่าเริงแจ่มใส ความซื่อสัตย์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นผลที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องของครูผู้สอนที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. จัดทำสื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน

สื่อวีดิทัศน์ที่จัดทำจะเป็นสื่อประเภท power point ที่มีทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง ภาพเคลื่อนไหวได้จากการค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต และนำมาตัดต่อใช้เป็นสื่อประกอบการสอน จำนวน 80 เฟรม

2. จัดทำเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่จัดทำประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบก่อนการสอน และหลังการสอน 50 ข้อ ลักษณะข้อสอบแบบคู่ขนาน มีคำตอบ 5 ตัวเลือก

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 10 ข้อ มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

3. วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใช้วิธีเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ( ) ก่อนการสอนและหลังการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยใช้คะแนนก่อนการสอนและคะแนนหลังการสอน คะแนนเต็ม 50 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย ( ) ก่อนการสอน 14.67 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย (X) หลังการสอน 28.67 คะแนน

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้จากการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนเพิ่มมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่มคะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม เป็นการประเมินตนเองของนักศึกษา นำคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ย (X) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

จากการประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกลุ่ม จากการประเมินตนเองของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (X= 3.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าถามเพื่อให้มีการอธิบาย อยู่ในระดับ มาก (X= 3.82) รองลงมาคือ ข้าพเจ้าให้คำอธิบายต่อกลุ่ม อยู่ในระดับ มาก (X= 3.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้าให้ข้อสรุป อยู่ในระดับ ปานกลาง (X= 2.62)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มของนักศึกษา นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาใน ทุก ๆ ด้าน การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะการกล้าพูดกล้าแสดงออก เพราะจะเป็นพื้นฐานทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และคิดวิเคราะห์ในโอกาสต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสื่อการสอนวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ผลิตสื่อวีดิทัศน์ใช้ประกอบการสอนจำนวน 80 เฟรมและนำไปใช้ประกอบการสอน

2. ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อการสอนวีดิทัศน์ประกอบการสอน ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการสอน (X= 28.67) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการสอน (X= 14.67)

จากผลที่ได้จากการวิเคราะห์ แสดงว่า ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับต่างประเทศเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน

3. ผลจากการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มของผู้เรียนในขณะที่เรียน และขณะทำกิจกรรมกลุ่ม ปรากฏว่า พฤติกรรมกลุ่มของผู้เรียนโดยทั่วไปอยู่ในระดับ ปานกลาง (X= 3.18)

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงว่า ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมกลุ่มให้มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนและทำงานร่วมกัน (cooperative Learning) ทิศนา แจมมณี (2553) เสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา (intellectual participation) สมาชิกภายในกลุ่มต้องร่วมกันคิด ช่วยกันกำหนดประเด็นปัญหา ร่วมกันแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และคิดอย่างหลากหลาย การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน

จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษา พบว่า ผู้ที่มีบทบาทในการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น ยังเป็นนักศึกษาคนเดิม ผู้ที่มีบทบาทในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม ส่วนมากจะเป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม นักศึกษาส่วนมากยังขาดทักษะในการแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์ และการสรุปความ ผู้สอนจึงควรเน้นให้สมาชิกภายในกลุ่มมีการหมุนเวียนของผู้นำหน้าที่หัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่มอย่างทั่วถึง เพื่อฝึกนักศึกษาให้เป็นได้ทั้งผู้นำกลุ่มและผู้ตาม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการร่วมทำกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.18$) และรายการพฤติกรรมที่นักศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ข้อสรุป ($X=2.62$) ควรใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับตลาดต่างประเทศกับนักศึกษาในกลุ่มต่อไป เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการทำกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษา ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์ และสรุปประเด็นให้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

- “เด็กไทยรั้งท้ายผลสอบ PISA นักวิชาการชี้ขาดคิดวิเคราะห์” กรุงเทพธุรกิจ (28 สิงหาคม 2555):12
- ทิศนา แจมมณี. (2553) “ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรวดี สว่างภพ. (2554) “ ความหมายของวิทัศน์” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.13nr.org> สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 กันยายน 2556
- วิชาการ,กรม. (2548) “ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (2552) “การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” (ออนไลน์) จาก <http://www.agi.kmitl.ac.th> สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 กันยายน 2556